

Te Tino Pōtae o Pāpā

Nā Tangihōro Fitzgerald

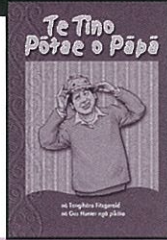
Whatukura

He Whakatau

Me mātua pānui kia mārāma rawa koe i ngā whārangi 8–14 o tēnei pukapuka.

He whakarāpopoto

Pānuihia te whakarāpopoto ki te ākonga. Āe rā, ki a Pāpā kāre he pōtae i tua atu i tana tino pōtae. Ahakoa te pūareare, te kanukanu hoki, ko tana pōtae te tīmatanga me te mutunga. Engari nā te whakamahihanga a Tīpene i tana pōtae, kātahi anō a Pāpā ka kite he aha tana whānau e amuamu nei mō tana tino pōtae.

He kupu whakataki

Kia kaha ki te whakamahi i ngā wheako, me ngā mōhio o ngā ākonga. Kia hāngai tonu te whakatenatena, ki te whakauru i ngā ākonga katoa. Me whakatihiina rawa te pūkenga tiro whakamua. Matapakihia ngā kupu hou me mahi rawa te kupu taka me ngā whakaahua kei te uhi. Me whakamaumahara hoki te ākonga kia pātai ki a ia anō, i te wā e pānui ana ia mai i te tīmatanga ki te mutunga o te pānui.

Matapakihia ētahi kōrero mō tētahi kākahu tino pai ki tēnā, ki tēnā o te akomanga. He rite tonu te hiahia tō te ākonga ki tō Pāpā tana pōtae. Me matapaki rawa te kaupapa i tino pai ai ki a Pāpā tana pōtae. Ki te whiua te pōtae o Pāpā, ki ō whakaaro, ka whiua ki hea? Pēnā ko tōu tino kākahu e ki atu ana kia whiua ka aha koe?

He Matapaki

Tirohia te pai o te pānui a te ākonga

I te wā o te matapaki me pānui te ākonga i te katoa, i tētahi wāhanga noa iho rānei o te pukapuka ki a koe. Kātahi ka:

- whakanui, āta tatari, whakahau tika;
- titiro mēnā e tika ana, e pai ana hoki (mā te tatau i ngā hē), te rere o te reo;
- titiro mēnā e mārāma ana mā te whai i tētahi o ngā huarahi e whai ake nei;
 - te pātai i ngā whakapuaki māramatanga me ētahi e tika ana, ā, whakaritea kia kōrero anō te ākonga i tētahi wāhanga o te pakiwaitara ki āna kupu ake;
 - te pātai mō tētahi āhuatanga o te pakiwaitara, arā, te kaupapa, te ritenga, ngā ariā matua, te raupapatanga, ngā kiripuaki;
 - te whakatenatena i te ākonga mō tana tiro ki mua i whakaputa ai ia i te wā o te whakataki.

Whakaarohia he aha atu hei mahi mā te ākonga

Me whakahau te ākonga:

- ki te whakamahi anō i te pukapuka i te taha o te mihini whitireo, a i tōna kotahi rānei;
- ki te whakaoti i tētahi o ngā hei mahi e pā ana ki te pukapuka;
- ki te whakaharatau kia eke te ākonga ki tētahi atu taumata.

He whakapuaki māramatanga

1. He aha te whānau i kore ai e rata ki te pōtae o Pāpā?
2. He aha a Tīpene i pīrangi ai i te pōtae o Pāpā?
3. He aha koe i mōhio ai he tino pai ki a Pāpā tana pōtae?
4. Mehemea ka ki atu tētahi ki a koe kia whiua tō tino kākahu ka aha koe?
5. Whakamāramahia mai te kianga nei, “Ko tā te karu i manako ai.”

Ngā whakautu ki ngā whakapuaki māramatanga

1. He kanukanu nō te pōtae, he whakamā nō rātou i te āhua o te pōtae.
2. I whakamaua e ia hei kākahu auaha.
3. Nā te mea kore rawa e whiua e ia ahakoa te ki atu a te whānau kia whiua.
4. He maha ngā whakautu rerekē.
5. He maha ngā whakautu rerekē.

He Mahere – Hei Tautoko i te Reo

E whai ake nei ētahi huarahi hei mahinga ngātahi mā ngā ākonga. Tirohia ngā whārangi kei te He Tirohanga Whānui mō ngā tino āhuatanga o te pukapuka nei.

Te pūtake

T He tuhi i ngā kupu me ngā rerenga kōrero hei whakaatu tētahi ariā o te reo.

He whakatakinga ā-roro, he whakaharatau

Ki atu ki te ākonga kia tautuhia ētahi kupu tūāhua hei matapaki tahi mā kōrua. He aha te tikanga me te tino mahi a aua kupu. I mua i te pānuitanga a te ākonga me matapaki rawa te āhua o te pōtae mai te uwhi o te pukapuka. Me whakarārangi e kōrua ngā kupu whakaahua hei whakaatu i te āhua o te pōtae o Pāpā.

He pai hoki kia rapu te ākonga i ētahi kupu mai te Papa Kupu. Me kōrero rawa kōrua mō te tino ariā o ngā kupu, arā, ētahi he whakaatu āhua, ētahi he whakaatu mahi hoki. Hei whakawhanake ake i te ākonga māna anō e rangahau ētahi kupu tūāhua mō te pōtae ka tuhi ai ki ētahi rerenga kōrero.